

Implementering av IFRS 16 - Leasing

IFRS 16 ska tillämpas från och med 1 januari 2019. Implementeringen av standarden innebär att i princip samtliga leasingkontrakt kommer att redovisas i balansräkningen då ingen åtskillnad längre görs mellan operationella och finansiella leasingavtal. IFRS 16 kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal, med undantag för leasing på maximalt tolv månader samt leasingavtal av mindre värde, ska redovisas som tillgångar och skulder i balansräkningen. Redovisning baseras på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång (nyttjanderätt) under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet (leasingkund). Korttidsavtal och leasingavtal av mindre värde får undantas. Attendo har valt att tillämpa den retroaktiva metoden och har således räknat om samtliga jämförelsetal så som att standarden alltid skulle ha tillämpats.

Attendo erbjuder omsorgstjänster genom två kontraktsmodeller - egen regi och entreprenad. I kontraktsmodellen egen regi erbjuder Attendo omsorgstjänster i Attendos egna lokaler, dvs. lokaler som Attendo i de flesta fall hyr av externa fastighetsägare. Inom entreprenadverksamheten erbjuder Attendo omsorgstjänster i kommuners lokaler och således saknas hyreskontrakt. Ett leasingkontrakt enligt IFRS 16 är ett kontrakt som överför rätten att kontrollera utnyttjandet av en identifierbar tillgång under en tidsperiod mot ersättning. Attendos analys visar att majoriteten av de kontrakt som klassificeras som leasingkontrakt enligt IFRS 16 avser lokaler där Attendo bedriver egen regi-verksamhet, bilar som används inom hemtjänst samt ett fåtal övriga tillgångar

Den 31 december 2018 hade Attendo omkring 600 hyresavtal relaterat till fastigheter som enligt IFRS 16 kommer att redovisas i balansräkningen. Dessa utgör majoriteten av de leasade tillgångarna och skulderna. Hyresavtalen relaterade till fastigheter löper vanligtvis på 10-15 år och bilar på 3 år. Hyreskontrakten för fastigheter innehåller normalt även en eller flera förlängningsoptioner. Då utnyttjande av en förlängningsoption kräver ett nytt investeringsbeslut omfattas IFRS 16 beräkningen av förlängningsoptionen först då beslut om fortsatt verksamhet fattats.

Rörliga kostnader såsom fastighetsskatt, moms och övriga rörliga fastighetskostnader som underhållskostnader, el, värme och vatten etc. exkluderas ur leasingkuldberäkningen i den mån kostnaderna går att separera från hyreskostnaden. För att beräkna leasingkulden (nuvärdet av framtida leasingavgifter) hänförlig till fastigheter används externa jämförelsetal för avkastning på samhällsfastigheter som diskonteringsränta. Avkastningskravet skiljer sig mellan olika geografiska områden varför Attendos hyreskontrakt har kategoriserats utifrån dess geografiska läge. För hyreskontrakt i Sverige används en ränta mellan 4,0 -5,75 procent under 2018, för Finland 4,1 - 5,6 procent för Danmark 4,75 - 7 procent och för Norge 4,0 - 5,25 procent. Diskonteringsräntan för Attendos svenska leasingbilar utgår från räntan i respektive hyreskontrakt och i Danmark den implicita låneräntan vilken 2018 uppgick till 2,16 procent.

Majoriteten av Attendos hyreskontrakt innehåller någon form av indexuppräknning, vanligen konsumentprisindex. I Finland finns hyreskontrakt där uppräknning sker baserat på beläggning. Attendo har använt sig av lättnadsregeln att inte inkludera tillgångar av lågt värde, under 50 000 kronor och kontrakt kortare än tolv månader. Åtaganden enligt IFRS 16 innehåller endast leasingkontrakt som tagits i bruk vilket innebär en skillnad från dagens upplysningar om framtida leasingbetalningar, se not K7 i årsredovisningen 2017. IFRS 16 upplysningarna innehåller således inte leasingkontrakt av lågt värde eller som är kortare än tolv månader samt tecknade leasingkontrakt som kommer att tas i bruk under senare perioder.

Konsekvensen av att införa IFRS16 är att både tillgångar och skulder ökar väsentligt i enlighet med vad som beskrivits ovan. Samtidigt ökar resultatet före av- och nedskrivningar (EBITDA) signifikant, då de flesta hyresbetalningar ej längre redovisas som en övrig extern kostnad. Även rörelseresultatet (EBITA) ökar men ej i samma utsträckning då detta belastats av av- och nedskrivningar på nyttjanderätten. Periodens resultat påverkas dock negativt, vilket beror på åldersstrukturen i

Attendos kontraktportfölj. Attendo är i en tillväxtfas där flertalet hyreskontrakt befinner sig relativt tidigt i kontraktscykeln och därmed har en högre räntekostnad än hyreskontrakt under kontraktscykeln senare del. Sett över hela kontraktstiden innebär införandet av IFRS16 för ett enskilt hyreskontrakt varken en positiv eller negativ effekt på årets resultat. Attendos finansieringsavtal påverkas inte av införandet av IFRS 16 då dessa regleras enligt en princip om oförändrad redovisningsstandard.

Då Attendo valt den fullt retroaktiva metoden kommer övergången till IFRS 16 att inträffa den 1 januari 2018 och samtliga balans- och resultaträkningar per det datumet och därefter har omräknats. På nästa sida visas de resultat- och balansräkningsposter som påverkas av övergången till IFRS 16 vid implementeringen dvs. den ingående balansen 1 januari 2018 samt samtliga kvartal 2018.

Resultaträkning justerat för IFRS 16

	Kv 1 2018			Kv 2 2018			kv 3 2018			kv 4 2018			Helår 2018		
	Rapporterat	IFRS 16	Justerat	Rapporterat	IFRS 16	Justerat	Rapporterat	IFRS 16	Justerat	Rapporterat	IFRS 16	Justerat	Rapporterat	IFRS 16	Justerat
Mkr															
Nettoomsättning	2 624		2 624	2 743		2 743	2 802		2 802	2 818		2 818	10 987		10 987
Övriga rörelseintäkter	5		5	3		3	4		4	12		12	24		24
Totala intäkter	2 629	0	2 629	2 746	0	2 746	2 806	0	2 806	2 830	0	2 830	11 011		11 011
Personalkostnader	-1 761		-1 761	-1 871		-1 871	-1 781		-1 781	-1 862		-1 862	-7 275		-7 275
Övriga externa kostnader	-619	247	-372	-696	262	-434	-682	286	-396	-821	286	-535	-2 818	1 081	-1 737
Rörelseresultat (EBITDA)	249	247	496	179	262	441	343	286	629	147	286	433	918	1 081	1 999
Avskrivningar på materiella och immateriella tillgångar	-61	-177	-238	-51	-191	-242	-46	-208	-254	-49	-208	-257	-207	-784	-991
Rörelseresultat (EBIT)	188	70	258	128	71	199	297	78	375	98	78	176	711	297	1 008
<i>Rörelsemarginal (EBITA), %</i>	7,2%		9,8%	4,7%		7,3%	10,6%		13,4%	3,5%		6,3%	6,5%		9,2%
Avskrivningar på förvärvsrelaterade immateriella tillgångar	-33		-33	-36		-36	-37		-37	-36		-36	-142		-142
Rörelseresultat (EBIT)	155	70	225	92	71	163	260	78	338	62	78	140	569	297	866
<i>Rörelsemarginal (EBIT), %</i>															
Finansnetto	-34	-87	-121	-39	-95	-134	-35	-106	-141	-38	-106	-144	-146	-394	-540
Resultat före skatt	121	-17	104	53	-24	29	225	-28	197	24	-28	-4	423	-97	326
Inkomstskatt	-29	3	-26	-13	5	-8	-54	6	-48	-6	6	0	-102	20	-82
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet	92	-14	78	40	-19	21	171	-22	149	18	-22	-4	321	-77	244
<i>Vinstmarginal, %</i>	3,5%		3,0%	1,5%		0,8%	6,1%		5,3%	0,6%		-0,1%	2,9%		2,2%
Verksamhet till försäljning															
Periodens resultat från verksamhet till försäljning	37		37	31		31	38		38	605		605	711		711
Periodens resultat	129	-14	115	71	-19	52	209	-22	187	623	-22	601	1 032	-77	955
Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	129	-14	115	71	-19	52	209	-22	187	623	-22	601	1 032	-77	955
Resultat per aktie före utspädning, kr	0,57		0,49	0,25		0,13	1,07		0,93	0,11		-0,02	2,00		1,52
Resultat per aktie efter utspädning, kr	0,57		0,49	0,25		0,13	1,06		0,93	0,11		-0,02	2,00		1,52
Genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning, tusental	160 413		160 413	160 414		160 414	160 414		160 414	160 577		160 577	160 455		160 455
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning, tusental	160 748		160 748	160 722		160 722	160 592		160 592	160 736		160 736	160 702		160 702

Balansräkning omräknat enligt IFRS 16

Mkr	Ingående balans jan -18			mar-18			jun-18			sep-18			dec-18		
	Rapporterat	IFRS 16	Justerat	Rapporterat	IFRS 16	Justerat	Rapporterat	IFRS 16	Justerat	Rapporterat	IFRS 16	Justerat	Rapporterat	IFRS 16	Justerat
TILLGÅNGAR															
Anläggningstillgångar															
Goodwill	8 541		8 541	8 808		8 808	7 207		7 207	7 178		7 178	7 339		7 339
Övriga immateriella tillgångar	717		717	733		733	687		687	651		651	673		673
Materiella anläggningstillgångar	559	-82	477	576	-78	498	552	-78	474	546	-76	470	677	-71	606
Nyttjanderätter	0	5 664	5 664	0	6 289	6 289	0	7 061	7 061	0	7 402	7 402	0	7 533	7 533
Finansiella anläggningstillgångar	109	84	193	113	89	202	105	94	199	118	99	217	137	105	242
Summa anläggningstillgångar	9 926	5 666	15 592	10 230	6 300	16 530	8 551	7 077	15 628	8 493	7 425	15 918	8 826	7 567	16 393
Omsättningstillgångar															
Kundfordringar	1 204		1 204	1 205		1 205	1 042		1 042	1 081		1 081	1 050		1 050
Övriga kortfristiga fordringar	411	-98	313	629	-97	532	602	-103	499	560	-103	457	544	-107	437
Kassa och bank	475		475	718		718	557		557	519		519	2 896		2 896
	2 090	-98	1 992	2 552	-97	2 455	2 201	-103	2 098	2 160	-103	2 057	4 490	-107	4 383
Tillgångar som innehas för försäljning	786		786	578		578	397		397	462		462	446		446
Tillgångar från verksamhet till försäljning							2 333		2 333	2 323		2 323	0		0
Summa omsättningstillgångar	2 876	-98	2 778	3 130	-97	3 033	4 931	-103	4 828	4 945	-103	4 842	4 936	-107	4 829
Summa tillgångar	12 802	5 568	18 370	13 360	6 203	19 563	13 482	6 974	20 456	13 438	7 322	20 760	13 762	7 460	21 222
EGET KAPITAL OCH SKULDER															
Eget kapital	5 369	-328	5 041	5 623	-347	5 276	5 515	-368	5 147	5 691	-388	5 303	6 211	-410	5 801
Långfristiga skulder															
Långfristig upplåning	5 171	-63	5 108	5 363	-50	5 313	5 409	-52	5 357	5 295	-54	5 241	3 211	-53	3 158
Långfristiga leasingsskulder	0	5 338	5 338		5 929	5 929	0	6 702	6 702	0	7 052	7 052	0	7 196	7 196
Avsättningar för pensioner	52		52	57		57	60		60	52		52	43		43
Övriga avsättningar	11		11	17		17	18		18	18		18	54		54
Övriga långfristiga skulder	131		131	131		131	123		123	119		119	162		162
Summa långfristiga skulder	5 365	5 275	10 640	5 568	5 879	11 447	5 610	6 650	12 260	5 484	6 998	12 482	3 470	7 143	10 613
Kortfristiga skulder															
Kortfristig upplåning	65	-19	46	71	-28	43	68	-25	43	73	-22	51	2 138	-18	2 120
Kortfristiga leasingsskulder	0	640	640		699	699	0	717	717		734	734	0	745	745
Leverantörsskulder	281		281	287		287	199		199	209		209	259		259
Övriga kortfristiga skulder	1 648		1 648	1 764		1 764	1 740		1 740	1 657		1 657	1 657		1 657
	1 994	621	2 615	2 122	671	2 793	2 007	692	2 699	1 939	712	2 651	4 054	727	4 781
Skulder som innehas för försäljning	74		74	47		47	19		19	27		27	27		27
Skulder från verksamhet till försäljning				0		0	331		331	297		297	0		0
Summa kortfristiga skulder	2 068	621	2 689	2 169	671	2 840	2 357	692	3 049	2 263	712	2 975	4 081	727	4 808
Summa eget kapital och skulder	12 802	5 568	18 370	13 360	6 203	19 563	13 482	6 974	20 456	13 438	7 322	20 760	13 762	7 460	21 222